

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danske Kæmpeviser til Skole-Brug udvalgte og tillæmpede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danske Kæmpeviser til Skole-Brug udvalgte og tillæmpede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1847_896A-intro-shoot-idm531.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Arkaiseringer og moderniseringer

Det, der først og fremmest springer en folkevissekender i øjnene, er, at Grundtvig på én gang arkaiserer og moderniserer – indimellem i samme strofe.

Tinge frem [...] / mangen Mand (efter Vedel II 18, DgF 116b)

Thinge Fram [...] / mod ham (*Sorte-Plog*)

at Dagmar skulde dø saa vng (efter Vedel II 25, DgF 135C)

At døe skulde Dagmar hin unge (*Dronning Dagmars Død*)

gaar de (efter Vedel II 21, DgF 137B)

ginge de dem (*Den Danske Prindsesse i Sverrig*)

Frøiken (efter Vedel II 21, DgF 137B; her bruger Vedel samtidens ord for en kongedatter, 'frøken')

Jomfru (*Den Danske Prindsesse i Sverrig*)

Oc melte hand det, Herr Iffuer Lycke (efter Vedel II 44, DgF 159F)

Hr. Iver Lykke, han meldte med Skiel, (*Iver Lykke*, karakterisering af en talende)

Hør y thett (efter Karen Brahes folio nr. 102, DgF 354B)

Hil sidde I (*Ebbe Skammelsen*)

i ildenn som hun stuod (efter Abrahamson, Nyerup og Rahbek nr. 150, DgF 108A)

Hvor hun i Ild mon staae (*Skiærsilden*)

Til trods for, at Grundtvig indimellem bruger sin historiske viden til at præcisere de ofte mangelfulde oplysninger i de historiske viser, kan han også omtolke forlæggets ord og erstatte dem med noget, der (formentlig) har været lettere at forstå for samtiden.

heder (bl.a. efter Vedel II 18, DgF 116b)

kalder (bl.a. *Sorte-Plog*)

krancke Stund (efter Vedel II 31, DgF 145N)

bange Stund (*Erik Glippings Død*)

herlige Ørss (efter Vedel II 21, DgF 137B)

prægtige Heste (*Den Danske Prindsesse i Sverrig*)

Usen (efter Vedel I 25, DgF 32B; ordet ussen betyder 'ulykkeligt')

Usalig (*Svenn Felding og den Tydske Dronning*)

mindet (efter Vedel II 1, DgF 52D)

kyssed (*Bonden i Vildenskov*)

stienstoffue (efter Karen Brahes folio nr. 102, DgF 354B; en stenstue er den del af (herre)gården, der er bygget i sten, og som følge deraf er mindre brændbar end dele af bindingsværk)

Storstue (*Ebbe Skammelsen*)